

209 - MG-11 - 104

BABIĆ LJUBO

Negdje 1929.godine ili 1930.godine Ljubo je instruirao djecu Jove Dimitrijevića gdje sam ja radio, pa od tada poznajem Ljubu.

Pred sam Ustanak Ljubu sam vidoio u Drvaru. Ja sam ga pitao: "Šta radi ovdje", a on mi je rekao: "da ima nekog posla u fabrici gdje će možda i raditi". Pitao me je gdje se može hraniti. Ja sam mu rekao da se hrani kod mene "u Činovničkom domu". Njemu je bilo skupo da se hrani u mom restoranu, a on na to nije imao ni pravo, pa sam mu ja osobrio da se hrani u šanku zajedno samnom i sa poslugom, što mu je bilo jeftinije. On se tu hranio kraće vrijeme. Ja sam stvarno mislio da je on došao da si traži posao u pilani. Mi smo ga zvali "propali student". Uvijek je bio pristojan, ozbiljan i malo je govorio. Nikada se nije zadržavao u Domu i čim bi završio jelo odmah je odlazio. Jednom smo mu oprali nešto malo veša, jer nije imao gdje da pere. Gdje je spa vao nije mi poznato. Jednom ga je nestalo. Nakon nekoliko dana o njegovom nestanku dignut je ustanak i Drvar je oslobođen, odnosno isjerani su domobrani i ustaše. To je bilo 28. 7.1941.godine, a 26.7.1941.godine predveče kod Oštrelja ubijen je domobranski pukovnik i njegova žena. Njih je, kako se tada pričalo, po Drvaru ubio Kecman Nikica. Pričalo se da je ubistvo izvršeno preuranjeno. 26.7.1941.godine taj pukovnik je kod mene ručao i odatle je krenuo prema Zagrebu kada je i ubijen. Neki su smatrali da ga nije trebalo ubiti, naime, on je taj dan dozvolio i Srbima /žena mu je bila Srpskinja/ da mogu da se kreću do 21 čas.

U to vrijeme predstojnik je bio Kuharski Djuro, koga je postavio Gutić. Domobranski komandant je bio Ivica Gržeta. On se često sukobljavao sa ustašama radi njihovog nasilja nad narodom. Jednom je i razorušao ustaše. Ustaški tabornik je bio Marek. Njega su ubili partizani.

27.7.1941.godine oko 10 sati oslobođen je Drvar. Tada je objavljeno da će se održati zbor u selu Draniću na kome će govoriti komandant za Grahovo, Petrovac i Drvar Ljubo Babić. Tada sam doznao ko je Ljubo Babić tj. vidoio sam da je on neki rukovodilac. Ja sam bio na tom zboru. Na zboru

• • •

je jedini Ljubo govorio. Objasnjavao je šta je ustanak, da se niko ne smije ubijati bez suda i oduzimati imovinu. Gоворio je o bratstvu i jedinstvu. Na zboru je bilo mnogo naroda. Na dan oslobođenja u Drvaru je bio i Nikica Pavlić. Njegova kancelarija je bila u Direkciji šipadove željeznice. On je izdavao list "Gerilac" a sa njim su bile i neke učiteljice iz Banjaluke. Jedna se zvala Bosa.

Nakon desetak dana Ljubo je održao zbor u Radničkom domu. Sjećam se došao je sa nekim autom "Olimpija". I sala i dvorište doma bili su dupke puni. Ja sam tada s njim razgovarao. Pitao me je kako sam i treba mi li šta. Kada je Ljubo otišao nisam ga vidi do završetka rata.

U Drvaru je tih dana držao govor i učitelj Veljo Stojnić. On je govorio o pokolju naroda u Kulen Vakufu koga su izvršili četnici popa Djurića /na tom zboru je bila prisutna i vojska, a partizani subili zajedno sa čestnicima/. Ostali su mi u sjećaju rijeći Velje "pobili ste nevin narod, na ovakav način ni koraka nećemo narijed, znate li da vam taj narod kradom kroz kuruze donosi hranu, sa nama su na Kozari Osman, Hajro, Mažar /još je neke nabrajao, ali se ne sjećam/."

Partizanska vlast je trajala tačno 63 dana.

U to vrijeme održavane su i kulturne priredbe. Tako na jednoj priredbi, najednom kraju sale, četnici su pjevali "Kralje Petre diko naša pozdravlja se Kemal Paša". Na drugom kraju sale komunisti su pjevali "komunističke pjesme "Crven je Istok, crven je Zapad". Komunisti su se ljetili na četničke pjesme.

U Činovničkom domu je bio jednom sastanak izmedju četnika i partizana i oni su se tu posvadili, jer se nisu mogli spremazumjeti ko će napasti Petrovac.

Pop Djurić se povukao prema Grahovu i tako propustio Talijane prema Grahovu. Partizani /Mane Rokvić/ su zapalili pilanu i povukli se i dok su se povlačili ušli su talijanski tenkovi.

Mi smo bili pod Talijanima lo dana. Tada smo otišli prema Kninu i to vozom koji je bio hrvatski, ali je nosio talijansku zastavu. To je bilo radi četnika jer hrvatski konduktori nisu smjeli izlaziti iz voza.